

OMÓWIENIA KSIĄŻEK I CZASOPISM

Francesc Colom i Eduard Vieta

PODRĘCZNIK PSYCHOEDUKACJI W ZABURZENIACH AFEKTYWNYCH DWUBIEGUNOWYCH

Wydawnictwo Medipage, Warszawa 2009, str. 226

Przekład: Magdalena Stec, Monika Stec

Na rodzimym rynku wydawniczym za sprawą wydawnictwa Medipage pojawiła się ważna, jeśli nie przełomowa, pozycja dotycząca choroby afektywnej dwubiegunowej (ChAD), uzupełniająca istniejącą przez długi czas lukę dotyczącą nefarmakologicznych (komplementarnych wobec niezbędnej farmakoterapii) metod jej leczenia. Można śmiało stwierdzić że „Podręcznik psychoedukacji w zaburzeniach afektywnych dwubiegunowych” stanowi kamień milowy w budowaniu kompleksowego podejścia do ChAD opartego o model przymierza terapeutycznego, gdzie lekarz i pacjent dzielą odpowiedzialność za powodzenie terapii. Zasadniczą część książki stanowi praktyczna, gotowa do zastosowania prezentacja Programu Barcelońskiego (Barcelona Bipolar Disorders Program) – dwudziestojednosesyjnej, ustrukturywanej psychoedukacji grupowej, stworzonej na bazie doświadczeń i wyników uzyskanych z pierwszego badania randomizowanego, w którym wykazano skuteczność tej metody jako leczenia wspierającego standardowe leczenie farmakologiczne. Autorzy Francesc Colom i Eduard Vieta, z właściwą sobie klarownością wyводу, poczuciem humoru i pasją, prezentują krok po kroku przebieg programu, którego sesje są zgrupowane w pięć bloków tematycznych: 1. Wiedza na temat zaburzenia; 2. Stosowanie się do zaleceń dotyczących leczenia; 3. Unikanie nadużywania substancji psychoaktywnych; 4. Wczesne rozpoznawanie nowych epizodów; 5. Regularność nawyków i radzenie sobie ze stresem.

Podręcznik jest podzielony na trzy części, z których wspomniana prezentacja Programu Barcelońskiego stanowi część trzecią i najobszerniejszą. Poprzedzają go: część pierwsza zatytułowana „Kliniczne, diagnostyczne i terapeutyczne aspekty zaburzeń afektywnych dwubiegunowych”, wprowadzająca czytelnika w takie zagadnienia związane z ChAD jak dotyczący jej rys historyczny, diagnoza i klasyfikacja czy znaczenie interwencji psychologicznych w jej leczeniu; oraz część druga: „Psychoedukacja – pojęcie i metoda” stanowiąca uzasadnienie dla zastosowania tej interwencji, próbę wyjaśnienia mechanizmów jej działania, a także przedstawienie formalnych aspektów programu, takich jak: kiedy, dla kogo, przez kogo i jak ma być on przeprowadzany.

Wspomniane trzy rozdziały poprzedza pochlebne słowo wstępne autorytetu w dziedzinie psychologicznych metod leczenia zaburzeń psychicznych – profesor Jan Scott, oraz przedmowa autorów. Książkę zamykają uwagi końcowe, w których autorzy prezentują przegląd ważniejszych badań nad psychoedukacją w ChAD (w tym wyniki Programu Barcelońskiego). Zakończenie stanowią: obszerna bibliografia oraz indeks. Całość mieści się na 226 stronach.

Reasumując, autorzy oddają w nasze ręce ważną i bardzo potrzebną książkę. Zwraca uwagę jej przejrzysta, ustrukturywana konstrukcja oraz żywy, przyjazny w odbiorze język, zdradzający zamiłowanie autorów do przedstawianego zagadnienia. Czytelnicy, którzy już spotkali się z ich publikacjami, wiedzą jak wielkim szacunkiem cieszą się one nie tylko w ojczystej Hiszpanii. Z przyjemnością polecamy podręcznik wszystkim klinicystom pragnącym wartościowego uzupełnienia swojej wiedzy o leczeniu ChAD.

Grzegorz Mączka, Bartosz Grabski

REGULAMIN OGŁASZANIA PRAC w „Psychiatrii Polskiej”

„Psychiatria Polska” jest organem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, czasopismem naukowym publikującym przede wszystkim prace z zakresu psychiatrii, indeksowanym w: Medline/Index Medicus, EMBASE/Excerpta Medica, Science Citation Index Expanded (SciSearch) i Journal Citation Reports/Science Edition, PsycINFO I.C.

W kwalifikacji prac do druku uwzględniane są zasady Deklaracji Helsińskiej, w przypadku publikacji prac badawczych – oceny komisji bioetycznych i stosowanie międzynarodowych reguł prowadzenia eksperymentów na zwierzętach.

1. Redakcja przyjmuje do druku:
a) prace oryginalne (badawcze, kliniczne, doświadczalne, teoretyczne), b) prace pogładowe, c) prace kazuistyczne, d) doniesienia tymczasowe, spostrzeżenia kliniczne, problemy dyskusyjne, polemiki, e) listy do redakcji dotyczące prac publikowanych w czasopiśmie, jak i problemów istotnych dla naszego środowiska, f) notatki kronikarskie i informacyjne (w tym sprawozdania ze zjazdów naukowych krajowych i zagranicznych, pobytów naukowych za granicą), wspomnienia pośmiertne, komunikaty itp., g) omówienia książek. Redakcja nie publikuje w jednym numerze więcej niż dwie prace tego samego autora.

2. Objętość – łącznie z rycinami, tabelami, wykazem piśmiennictwa i streszczeniem – nie może przekraczać dla prac oryginalnych, pogładowych i kazuistycznych 15 stron, doniesień tymczasowych i listów do

redakcji 5 stron, omówień książek, notatek kronikarskich i informacyjnych i in. 2 stron znormalizowanego maszynopisu.

3. Tekst prac oryginalnych winien być podzielony na kolejne rozdziały: wstęp, materiał, metoda, wyniki, omówienie wyników, wnioski.

4. W pracach oryginalnych, pogładowych, kazuistycznych oraz doniesieniach tymczasowych, poniżej tytułu w języku polskim należy wpisać tytuł w języku angielskim, następnie nazwisko autora, nazwę instytucji i nazwisko jej kierownika. Dotyczy to publikacji, opartych na materiale, metodologii i środkach tych instytucji.

Na ostatniej stronie pracy należy zamieścić adres dla korespondencji.

5. Do wszystkich prac należy dołączyć streszczenie w języku polskim i angielskim o objętości min. 150, maks. 250 słów. Do prac oryginalnych, kazuistycznych oraz doniesień tymczasowych powinno to być streszczenie ustrukturuwane. Należy w nim wyróżnić w odrębnych akapitach: 1. cel badań, 2. metodę, 3. wyniki, 4. wnioski.

Poniżej należy wpisać słowa kluczowe (nie więcej niż trzy) spośród wymienionych w Medical Subject Headings (MeSH).

6. Prace należy nadsyłać w 3 egzemplarzach maszynopisu, pisanych jednostronnie na papierze formatu A4. Na jednej stronie powinno być 1800 znaków. Można to uzyskać:

a) pisząc na komputerze pismem Times New Roman CE 12 punktów, odstęp między wierszami – 2, marginesy – lewy 3,5 cm, prawy 1 cm, górny 3,5 cm, dolny 3 cm (prosimy o nieużywanie pisma courier

i innych krojów czcionki, zmniejszających liczbę znaków na stronie).

b) wymaganą liczbę znaków na stronie maszynopisu można osiągnąć pisząc 60 znaków w wierszu (przerwy między wyrazami liczą się jako znaki) i 30 wierszy na stronie.

W momencie nadsyłania pracy do redakcji, oczekujemy jedynie maszynopisów. Plik z elektroniczną wersją tekstu, uznaną przez autora za ostateczną (zapisaną w edytorze Word dla Windows), należy nadesłać po zapoznaniu się z recenzjami (patrz p. 12 regulaminu ogłaszania prac).

Tytuły i podtytuły powinny być pisane pismem tekstowym (nie wersalikami).

W liczbach miejsca dziesiętne należy oddzielać przecinkami (nie kropkami).

Akapity rozpoczyna się wcięciem przy użyciu odpowiedniego polecenia z menu: format, akapit, wcięcie pierwszego wiersza (nie spacje czy tabulatory).

Tekst ma być zapisany w kolorze jednolitym czarnym. Należy usunąć z niego wszystkie kolorowe zaznaczenia używane podczas redagowania tekstu w edytorze. Jest to szczególnie ważne podczas pracy z edytorem wchodzącym w skład pakietu Microsoft Office 2007. Używane w tym programie w ekranowym trybie RGB kolory składowe (niewidoczne na ekranie) utrudniają proces druku czarno-białego.

Tabele i rysunki należy dołączyć do artykułu osobno, wskazując w tekście miejsca, gdzie mają być umieszczone. Tabele należy wykonać w programie Word dla Windows a wykresy (rysunki) w programie Excel, CorelDraw lub Word dla Windows. Tabele, wykresy i rysunki należy zapisać na dysku jako osobne pliki w formacie programu, w którym zostały wykonane. Szerokość tabel i rysunków nie może przekraczać 13 cm (szerokość łamu czasopisma). W tabelach

i opisach rysunków należy używać pisma Arial Narrow CE wielkości 10 punktów.

Ilustracje półtonowe należy zapisać na dysku jako czarno-białe (odcienie szarości, rozdzielczość 300 dpi), w formacie TIF lub EPS, w proporcjach, w jakich mają być drukowane. W wypełnieniach wykresów nie należy używać kolorów, tylko odcieni szarości lub czarno-białych wzorów. Do artykułu należy dołączyć wysokiej jakości wydruk czarno-biały tabel, wykresów i rysunków takiej wielkości, jaka ma być publikowana. Ilość tabel, wykresów i rysunków powinna być ograniczona do niezbędnego minimum.

7. W celu uzyskania zwiezłości redakcja uprzejmie prosi o uwzględnianie wyłącznie niezbędnego piśmiennictwa, ściśle związanego z tematem pracy. W spisie piśmiennictwa należy podawać tylko te pozycje, które są cytowane w tekście, przy czym w tekście należy podać numer pozycji piśmiennictwa w nawiasie kwadratowym. Każda pozycja piśmiennictwa powinna być pisana od nowego wiersza i poprzedzona numerem. Należy przestrzegać jednolitej interpunkcji (standard Vancouver) wg wzorów:

Zapis dla artykułu z czasopisma: nazwiska autorów, inicjały imion, tytuł artykułu, tytuł czasopisma (zgodny z Index Medicus), rocznik, tom, strony. **Wzór:** Kowalski N, Nowak A. Schizofrenia – badania własne. Psychiatr. Pol. 1919; 33: 210–223.

Zapis dla pozycji książkowej: nazwiska autorów, inicjały imion, tytuł, miejsce publikacji, wydawca, rok wydania. **Wzór:** Kowalski ZG. Psychiatria. Sosnowiec: Press; 1923.

Zapis dla rozdziału z książki: nazwiska autorów, inicjały imion, tytuł, W: nazwiska i inicjały imion redaktorów tomu, tytuł, miejsce wydania, wydawca, rok, strony. **Wzór:** Szymański BM. Stany depresyjne. W: Kowalski AM, Głogowski P.

red. Podręcznik psychiatrii, wyd. 2. Krosno: Psyche; 1972. s. 203–248. Numery stron oddzielać należy pauzą bez odstępów a nie dywizem (pauza krótka).

8. W każdej nadsyłanej pracy należy odnotować fakt jakiegokolwiek formy finansowania lub dofinansowania opisywanych badań lub samego opracowania (np. w przypisie na pierwszej stronie: „badania sponsorowane przez firmę ...”) lub stwierdzić: „Badanie nie było sponsorowane”. Do prac doświadczalnych zawierających wyniki badań na ludziach (kryjących element ryzyka) należy dołączyć pisemną akceptację projektu badań właściwej terenowej komisji etyki.

9. Redakcja prosi uprzejmie o przestrzeganie poprawności mianownictwa psychiatrycznego oraz stosowania międzynarodowych (niefirmowych) nazw leków. Należy stosować skrótę wg międzynarodowego układu jednostek miar (SI).

10. Do pracy należy dołączyć oświadczenie, że nie została ona skierowana do druku w innym czasopiśmie.

11. Autorzy po nadesłaniu pracy otrzymują zawiadomienie o jej nadejściu, co nie jest równoznaczne z przyjęciem pracy do druku. Prace nie odpowiadające wymaganiom regulaminu będą odsyłane autorom do przeredagowania i nie będą rozpatrywane merytorycznie przed doprowadzeniem ich do poprawności formalnej. W razie niez-

kwalfikowania pracy do druku redakcja zwraca ją autorowi.

12. Prace oryginalne, poglądowe i kazuistyczne oraz doniesienia tymczasowe i spostrzeżenia kliniczne są recenzowane anonimowo przez co najmniej dwóch recenzentów. Po otrzymaniu uwag recenzentów, autor proszony jest o nadesłanie tekstu z uwzględnionymi ewentualnymi uwagami recenzentów, w formie elektronicznej (patrz p. 6) **w terminie do 3 miesięcy. Niedotrzymanie tego terminu będzie uważane za rezygnację z publikacji tej pracy.** Zakwalifikowanie pracy do druku następuje po otrzymaniu pliku zawierającego zmiany sugerowane przez recenzentów i wydruku tekstów oraz rysunków, wykresów itp., spełniających wszystkie wymogi merytoryczne i formalne.

13. Redakcja zastrzega sobie prawo poprawienia usterek stylistycznych i mianownictwa oraz dokonywania potrzebnych skrótów bez porozumienia z autorem.

14. Autorzy otrzymują po 20 odbitek na koszt redakcji.

15. Jeżeli autor otrzyma korektę do poprawy, należy poprawić tylko rzeczywiste błędy druku. Korekta po poprawieniu i podpisaniu przez autora winna być odesłana w określonym przez redakcję terminie. W przypadku niedotrzymania tego terminu, redakcja nie gwarantuje uwzględnienia poprawek dokonanych przez autora.

CENY PRENUMERATY I POJEDYNCZYCH EGZEMPLARZY

oraz sposób zamawiania wydawnictw
Komitetu Redakcyjno-Wydawniczego
Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego

PSYCHIATRIA POLSKA

2010 – prenumerata roczna	120,00 zł
2010 – pojedynczy zeszyt	30,00 zł

Dla członków PTP prenumerata bezpłatna
(w ramach składki członkowskiej)

2009 – prenumerata roczna	80,00 zł
2009 – pojedynczy zeszyt	25,00 zł
2008 – prenumerata roczna	80,00 zł
2008 – pojedynczy zeszyt	25,00 zł

PSYCHOTERAPIA

2010 – prenumerata roczna	80,00 zł
2010 – pojedynczy zeszyt	25,00 zł

Dla członków PTP prenumerata bezpłatna
(w ramach składki członkowskiej)

2009 – prenumerata roczna	60,00 zł
2009 – pojedynczy zeszyt	20,00 zł
2008 – prenumerata roczna	60,00 zł
2008 – pojedynczy zeszyt	20,00 zł

Dział kolportażu przyjmuje wpłaty w formie przelewów na rachunek bankowy wydawnictwa. Można ich dokonywać używając blankietów dołączonych do naszych czasopism, innych blankietów dostępnych w bankach i placówkach pocztowych a także w formie przelewów za pośrednictwem Internetu. W ten sam sposób prosimy przekazywać należności za książki z serii „Biblioteka Psychiatrii Polskiej” (wykaz dostępnych pozycji – na następnej stronie).

Zwracamy się z prośbą o możliwie wyraźne wypełnianie blankietów, co pozwoli wyeliminować ewentualne nieporozumienia przy realizacji prenumerat czasopism. Prosimy o wpisanie w rubrykach: „tytułem” – tytułów i numerów zamawianych zeszytów, tytułów książek, ich redaktorów oraz ilości egzemplarzy.

Zamówienia prosimy kierować na adres mailowy (poniżej) lub składać telefonicznie bądź pisemnie na adres wydawnictwa.

Dział kolportażu KRW PTP
ul. Lenartowicza 14
31-138 Kraków
email: kolportaz@psychiatriapolska.pl
tel./fax: 021 633 40 67

Uwaga! Prenumerata może być realizowana dopiero po jej opłaceniu.

BIBLIOTEKA PSYCHIATRII POLSKIEJ

w serii ukazały się m.in. następujące pozycje (*jeszcze dostępne u wydawcy*):

Wyłącznie dla prenumeratorów naszych czasopism oferujemy promocyjną cenę sprzedaży książki pt.

Doświadczenie choroby schizofrenicznej w świetle dziesięcioletniej katamnezy
pod red. J. Wciórki (dla prenumeratorów 10 zł, poza prenumeratą 15 zł)

Epidemiologia zaburzeń psychicznych
pod red. A. Kiejny i J. Rymaszewskiej (30 zł)

Genetyka molekularna zaburzeń psychicznych
pod red. J. Rybakowskiego i J. Hauser (25 zł)

Leczenie anoreksji i bulimii psychicznej: podejścia, metody, techniki. Tom 2.
pod red. B. Józefik i M. Pileckiego (35 zł)

Mózg i psyche. W stulecie utworzenia Katedry Psychiatrii i Neuropatologii w Uniwersytecie Jagiellońskim. Pokłosie jubileuszowego sympozjum
pod red. Jacka Bomby i Macieja Pileckiego (35 zł)

Pacjenci z podwójną diagnozą – problemy diagnostyczne i terapeutyczne
pod red. J. Meder (35 zł)

Powikłania somatyczne jądłowstrętu psychicznego
pod red. J. Rabe-Jabłońskiej (35 zł)

Problemy zdrowia psychicznego kobiet
pod red. J. Meder (25 zł)

Psychiatria Konsultacyjna. Psychiatria Liaison
pod red. S. Ledera i C. Brykczyńskiej (12 zł)

Psychiatryczne i psychologiczne aspekty praktyki medycznej
pod red. S. Ledera i C. Brykczyńskiej (20 zł)

Psychoonkologia
pod red. K. de Walden-Galuszko (25 zł)

Psychoterapia schizofrenii
pod red. J. Meder i M. Sawickiej (35 zł)

Psychoterapia, psychiatria społeczna – wybrane zagadnienia
Stefan Leder (25 zł)

Rehabilitacja przewlekle chorych psychicznie
pod red. J. Meder (20 zł)

Rodzinne uwarunkowania międzypokoleniowej transmisji alkoholizmu
Joanna Mazur (30) Nowość

Rola czynników zakaźnych w zaburzeniach psychicznych
pod red. F. Rybakowskiego (30 zł)

Schizofrenia. Psychologia i psychopatologia

Konstantinos Tsirigotis, Wojciech Gruszczyński (35 zł)

Schizofrenia: różne konteksty, różne terapie

pod red. J. Bomby (20 zł)

Schizofrenia: różne konteksty, różne terapie 2.

pod red. J. Bomby i B. de Barbaro (25 zł)

Schizofrenia: różne konteksty, różne terapie 3.

pod red. A. Cechnickiego i J. Bomby (30 zł)

Schizofrenia: różne konteksty, różne terapie 4.

pod red. J. Bomby, M. Rostworowskiej, Ł. Müldnera-Nieckowskiego (35 zł)

Skuteczność psychoterapii poznawczej i psychodynamicznej

Jerzy W. Aleksandrowicz, Jerzy A. Sobański (30 zł)

Współwystępowanie zaburzeń psychicznych a choroba afektywna dwubiegunowa

Bartosz Grabski, Dominika Dudek (25) *Nowość*

Zaburzenia funkcji poznawczych w chorobach psychicznych

pod red. A. Borkowskiej (30 zł)

Zaburzenia psychiczne u mężczyzn. Wybrane zagadnienia.

pod red. J. Meder i M. Sawickiej (30 zł). *Nowość*

Zachowania agresywne. Przeciwdziałanie, leczenie

pod red. J. Meder (35 zł) *Nowość*

Podane ceny obejmują opłaty pocztowe. Zamówione pozycje przesyłamy po otrzymaniu potwierdzenia wpłaty pod adres nadawcy wpłaty, o ile nie otrzymamy innego adresu przesyłki. Instytucje prosimy o wyraźne wskazanie płatnika odbiorcy rachunku oraz odbiorcy zeszytów. Dodatkowe opłaty z tytułu zamówień za zaliczeniem pocztowym pokrywa odbiorca

Dział kolportażu KRW PTP:
31-138 Kraków, ul Lenartowicza 14
tel. +48 (012) 633-12-03, (012) 633-38-69
fax (012) 633-40-67

www.kom-red-wyd-ptp.com.pl

redakcja@psychiatriapolska.pl

PSYCHOTERAPIA

NR 3 (150) 2009

Index Copernicus 3,96
Liczba punktów MNiSW — 4

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Jacek Bomba Przewyciężając niemożliwość	5
Agata Tymczyszyn Jacques Lacan. Pragnienie Innego	9
Sławomir Murawiec Neuropsychoanaliza — omówienie podstawowych założeń oraz wybranych aspektów teoretycznych	21
Beata Boćwińska-Kiluk Konsultacja terapeutyczna jako forma wspierania prawidłowego <i>ego</i> adolescenta przejawiającego zachowania typu <i>acting out</i>	31
Andrzej Cechnicki W stronę psychoterapeutycznie zorientowanej psychiatrii środowiskowej — 30 lat doświadczeń krakowskich	43
Paweł Bronowski, Maryla Sawicka, Sylwia Kluczyńska Zastosowanie Internetu w przełamywaniu niepełnosprawności psychicznej. Doświadczenia własne	57
Marcin Kwiatkowski Postawy rodzicielskie w percepcji osób homoseksualnych, biseksualnych i heteroseksualnych	67
Omówienia książek	81
Komunikaty	85
Kodeks etyczny psychoterapeuty	90

KRAKÓW – JESIEŃ 2009

ARCHIVES OF PSYCHIATRY AND PSYCHOTHERAPY

VOLUME 11 ISSUE 4 DECEMBER 2009

Indexed in ENBASE/Excerpta Medica, PsycINFO, EBSCO, Index Copernicus (5,21 p),
4 points MN i SW

CONTENT

- 5 **Estimation of cerebral perfusion among patients with eating disorders, anxiety and depressive disorders**
Anna Banaś, Piotr Lass, Bogna Brockhuis
- 11 **Obsessive-compulsive symptoms, depressiveness and anxiety in the course of anorexia nervosa. Own suggestions regarding their understanding in the light of adolescence.**
Małgorzata Janas-Kozik, Ewa Stachowiak
- 31 **A comparative study on adolescent depression in the general population of junior high school adolescents in a big city based on an analysis of outcomes of 1984 and 2001 studies using the IO "B1" symptom inventory**
Renata Modrzejewska, Jacek Bomba
- 37 **Psychiatric rehabilitation in Poland. Polish literature review from 1990–2007.**
Magdalena Ciałkowska, Tomasz Adamowski, Andrzej Kiejna
- 43 **The effectiveness of community care for people with severe mental disorders**
Katarzyna Prot-Klinger, Małgorzata Pawłowska
- 51 **Psychodynamic psychopharmacology in clinical practice – interpretations of the adverse impact of pharmacotherapy. Case report.**
Sławomir Murawiec
- 57 **The phenomenon of dual diagnosis in the light of attachment theory – a case study**
Maryla Sawicka, Anna Osuchowska, Joanna Waniek, Karina Kosznik,
Joanna Meder